

Παρασκευή 7 Μαΐου 2021

Όλες οι αλλαγές που θα ισχύσουν στις φορολογικές δηλώσεις του 2021

Την επόμενη εβδομάδα ανοίγουν οι «πύλες» του TAXISnet για 8,5 εκατ. φορολογούμενους

Του Γιώργου Κούρου
gkouros@nautemporiki.gr

Αντίστροφα μετρά ο χρόνος και για το φετινό «ραντεβού» των περίπου 8,5 εκατ. φορολογούμενων με την Εφορία, καθώς την επόμενη εβδομάδα αναμένεται να ανοίξουν οι «πύλες» του TAXISnet για να υποδεχθούν τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος 2021. Η υποβολή των φετινών φορολογικών δηλώσεων ξεκινά με πληθώρα αλλαγών, ειδικά για όσους έχουν πληγεί από την υγειονομική κρίση, που στόχο έχει να δώσει σημαντικές «ανάσες» σε εκατομμύρια φορολογούμενους.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, μεταξύ των αλλαγών, προβλέπεται η καταβολή του φόρου εισοδήματος σε 8 δόσεις, η έκπτωση φόρου 3% σε περίπτωση εφάπαξ εξόφλησης του εκκαθαριστικού έως τις 30 Ιουλίου, η εξόφληση του ΕΝΦΙΑ σε 6 δόσεις, ενώ τα ζευγάρια που θέλουν να υποβάλουν χωριστή δήλωση είχαν μέχρι χτες 6 Μαΐου περιθώριο να το δηλώσουν.

Επίσης, φέτος, εξαιρούνται από τα τεκμήρια διαβίωσης οι πληττόμενοι φορολογούμενοι εφόσον σε ένα από τα δύο προηγούμενα φορολογικά έτη δεν είχαν φορολογηθεί βράσι τεκμήρια και απαλλάσσονται οι ιδιοκτήτες ακινήτων από τη φορολόγηση των ανεισπρακτών νοικοκυριών με την κοινοποίηση μόνο ενός εξόδικου στον νομοκώστα τους. Παράλληλα, ακυρώνεται το πέναλτι φόρου 22% που προβλέπεται για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στους φορολογούμενους που έχουν πληγεί από την πανδημία και σε όσους είναι ηλικίας άνω των 60 ετών. Το πέναλτι μειώνεται κατά 50% (στο 11%) για όσους έχουν καλύψει με ηλεκτρονικές συναλλαγές τουλάχιστον 20% του εισοδήματός τους αλλά λιγότερο από το 30% που προβλέπει ο νόμος.

Αναλυτικότερα, με βάση τις

ισχύουσες για φέτος διατάξεις λόγω Covid-19, οι φορολογούμενοι έχουν χρονικό περιθώριο έως το τέλος Ιουλίου για να υποβάλουν τη φορολογική τους δήλωση και να πληρώσουν τον φόρο σε 8 μηνιαίες δόσεις, από τον Ιούλιο έως τον Φεβρουάριο 2022. Θα πρέπει ωστόσο να αναφερθεί ότι δίνεται και η δυνατότητα υποβολής της δήλωσης έως το τέλος Αυγούστου, όμως σε αυτή την περίπτωση ο φόρος θα πρέπει να πληρωθεί σε 7 δόσεις, από τον Αύγουστο έως τον Φεβρουάριο του 2022, εκ των οποίων η πρώτη δόση του Αυγούστου θα είναι διπλή. Επισημαίνεται ότι όσοι θελήσουν και έχουν φυσικά την οικονομική δυνατότητα να εξοφλήσουν τον πρόσθετο φόρο που θα προκύψει από την εκκαθάριση των δηλώσεών τους εφά-

παξ μέχρι τέλος Ιουλίου, θα έχουν έκπτωση 3% στο τελικό ποσό της εκκαθάρισης.

Σημαντική ανασα θα πάρουν επίσης τα φυσικά πρόσωπα τα οποία ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, καθώς για το 2022 μειώνεται στο 55% η προκαταβολή φόρου, αλλά και στο 70% για τις επιχειρήσεις.

Απαλλαγές από τεκμήρια

Αξίζει να σημειωθεί ότι φέτος τέσσερις κατηγορίες φορολογούμενων που επλήγησαν σημαντικά από την πανδημία θα φορολογηθούν αποκλειστικά με βάση τα πραγματικά εισοδήματα που απέκτησαν το 2020, τα οποία θα είναι σαφώς μειωμένα σε σύγκριση με τα εισοδήματα του 2019, λόγω της παρατεταμένης καραντίνης.

Ειδικότερα, κατά την εκκαθάριση των φετινών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, θα απαλλαγούν πλήρως από τα τεκμήρια διαβίωσης:

- Όσοι ασκούν ατομικές επιχειρήσεις και βιοτεχνικές επιχειρήσεις, ατομικές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών και ελευθέρια επαγγέλματα και κατά τη διάρκεια του 2020 είτε αναγκάστηκαν να αναστείλουν τη λειτουργία των καταστημάτων ή των εγκαταστάσεων παραγωγής ή των γραφείων τους, είτε υποχρεώθηκαν να περιορίσουν σε μεγάλο βαθμό τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες και υπέστησαν σημαντική μείωση τζίρου, εξαιτίας των μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας των πολιτών και άσκησης επαγγελματικών δραστηριοτήτων, τα οποία ελήφθησαν για την αντιμετώπιση της επιδημίας του κορονοϊού.

- Οι εργαζόμενοι στις επιχειρήσεις και οι ελεύθεροι επαγγελματίες που ανήκουν στις ανωτέρω κατηγορίες, εφόσον οι συμβάσεις εργασίας τους τέθηκαν σε αναστολή για μεγάλο χρονικό διάστημα κατά τη διάρκεια του 2020.

Οι φορολογούμενοι έχουν περιθώριο να υποβάλουν τη φορολογική τους δήλωση έως το τέλος Ιουλίου και να πληρώσουν τον φόρο σε 8 μηνιαίες δόσεις εκκινώντας από τον Ιούλιο, ενώ υπάρχει και δυνατότητα υποβολής έως το τέλος Αυγούστου, με τις δόσεις όμως να μειώνονται σε 7 και την καταβολή του Αυγούστου να είναι διπλή.

- Οι εργαζόμενοι στις επιχειρήσεις και στους ελεύθερους επαγγελματίες των παραπάνω περιπτώσεων που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα «Συν-Εργασία».
- Οι ιδιοκτήτες ακινήτων που υποχρεώθηκαν να εισπράξουν ενοίκια μειωμένα κατά 40% τους μήνες Μάιο έως Αύγουστο 2020 ή και Νοέμβριο-Δεκέμβριο 2020, καθώς και όσοι εξαναγκάστηκαν να εισπράξουν ενοίκια μειωμένα τουλάχιστον κατά 30% τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο του 2020.

Επισημαίνεται ότι φέτος από τον προσδιορισμό του πραγματικού εισοδήματος εξαιρούνται τα έκτακτα εισοδήματα που καταβλήθηκαν για να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της πανδημίας (αγορές ενισχύσεις, επιστρεπτέα προκαταβολή, αποζημίωση ειδικού σκοπού, αποζημίωση για κωφευμένα ενοίκια).

Ηλεκτρονικές δαπάνες

Οι ανωτέρω φυσικά κατηγορίες φορολογούμενων που έχουν πληγεί από την πανδημία, αλλά και όσοι έκλεισαν μέχρι και πένηντο το 60ό έτος της ηλικίας τους, εφόσον δεν έχουν καταφέρει να καλύψουν ποσοστό 30% του ατομικού ετησίου εισοδήματος του 2020 με δαπάνες που έχουν εξοφληθεί μέσω ηλεκτρονικών μεθόδων πληρωμής (πιστωτικών ή χρεωστικών ή προπληρωμένων καρτών ή μέσω web-banking κ.λπ.), δεν θα επιβαρυνθούν με επιπλέον φόρο εισοδήματος 22% επί του ακάλυπτου ποσού.

Είναι αξιοσημείωτο εξάλλου ότι και για τους φορολογούμε-

νους που δεν εμπίπτουν στις ανωτέρω εξαιρήσεις, αλλά κατά τη διάρκεια του 2020 εξόφλησαν με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής δαπάνες που αντιστοιχούν σε ποσοστό μεταξύ 20% και 30% ατομικού ετησίου εισοδήματος του 2020, ο επιπλέον φόρος εισοδήματος με τον οποίο θα επιβαρυνθούν λόγω μη κάλυψης του 30% θα υπολογιστεί επί του ποσού που παρέμεινε ακάλυπτο με συντελεστή μειωμένο κατά 50%, δηλαδή με 11% αντί με 22%.

Ευνοϊκότεροι συντελεστές

Το θετικό της φετινής εκκαθάρισης των φορολογικών δηλώσεων είναι ότι οι υπόκορποι θα φορολογηθούν με ευνοϊκότερους συντελεστές από 9% έως και 44%.

Συγκεκριμένα, ο κατώτατος συντελεστής φόρου ανέρχεται πλέον στο 9%, από 22% που ήταν μέχρι πέρυσι, και επιβάλλεται μέχρι το επίπεδο ετησίου εισοδήματος των 10.000 ευρώ.

Πάνω από το επίπεδο ετησίου εισοδήματος των 10.000 ευρώ και μέχρι τα 20.000 ευρώ εξακολουθεί να επιβάλλεται συντελεστής φόρου 22%, πάνω από τα 20.000 και μέχρι τα 30.000 ευρώ επιβάλλεται πλέον συντελεστής φόρου μειωμένος από το 29% στο 28%, ενώ πάνω από τα 30.000 και μέχρι τα 40.000 ευρώ εφαρμόζεται συντελεστής φόρου μειωμένος από 37% σε 36%.

Για το τμήμα του ετησίου εισοδήματος άνω των 40.000 ευρώ ο συντελεστής φόρου μειώθηκε από το 45% στο 44%.

[SID:14314033]

Οι κύριες διασταυρώσεις από την ΑΑΔΕ

Μετά την υποβολή των φορολογικών δηλώσεων η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) προβαίνει σε διασταυρώσεις ορισμένων κωδικών, μεταξύ των οποίων είναι και τα ακόλουθα:

- Τα ποσά των τόκων των καταθέσεων και των γερών που απέκτησε το φυσικό πρόσωπο κατά το προηγούμενο έτος και ο φόρος που παρακρατήθηκε.
- Στοιχεία για τους τραπεζικούς λογαριασμούς, οι οποίοι αθροιστικά εντός του έτους (2020) εμφάνισαν κινήσεις άνω των 100.000 ευρώ.
- Τους τραπεζικούς λογαριασμούς και τις κινήσεις τους, το υπόλοιπο των οποίων είναι μεγαλύτερο των 200.000 ευρώ.
- Τα μερίσματα που καταβλήθηκαν σε φυσικά και νομικά πρόσωπα εντός του 2020, για τα οποία κοινοποιή τα σχετικά στοιχεία η «Ελληνικά Χρηματιστήρια ΑΕ» (ΕΧΑΕ).
- Τα χρηματικά ποσά που καταβλήθηκαν από φυσικά πρόσωπα σε πιστωτικά ιδρύματα, εταιρείες παροχής πιστώσεων και εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης (financial leasing) για τοκοχρεολύσια απόσβεση δανείων (στεγαστικών, καταναλωτικών κ.λπ.), περιλαμβανομένων και των δεδουλευμένων και καταβληθέντων τόκων, τόκων υπερημερίας κ.λπ.
- Τα στοιχεία των ασφαλιστικών συμβολικών ζωών, θανάτου, προσωπικών συστημάτων και ασθένειας που συνάφθηκαν και αφορούν φυσικά πρόσωπα.
- Τα εισοδήματα από ακίνητα και εάν αυτο συμπίπτουν με τα εισοδήματα που δηλώνονται από τους ενοικιαστές ή υπάρχουν στις πλατφόρμες Airbnb Booking κ.λπ.
- Τα στοιχεία των ατόμων που φιλοξενούνται ώστε να διαπιστωθεί εάν συμπίπτουν με τις δηλώσεις των φιλοξενούμενων ατόμων.
- Το κόστος των νοσηλίων σε ιδιωτικές κλινικές, με στοιχεία των γιατρών που εισέπραξαν τις αμοιβές.
- Το κόστος των διδάκτρων στα ιδιωτικά σχολεία όλων των βαθμών εκπαίδευσης, με εξαίρεση τα εσπερινά γυμνάσια και λύκεια, καθώς και τα ειδικά σχολεία ατόμων με ειδικές ανάγκες, τα οποία υποβάλλουν στοιχεία καταβληθέντων διδάκτρων και πληρωμών για πρόσθετες παροχές.
- Το κόστος της σταθερής και της κινητής τηλεφωνίας.
- Το κόστος του ηλεκτρικού ρεύματος.
- Το κόστος της υδρεύσεως, για τους πελάτες που η ετήσια κατανάλωση νερού υπερβαίνει το ποσό των 1.000 ευρώ (με στόχο να εντοπίζονται όσους έχουν αδηλώτες πινακίδες).

Στο 55% μειώνεται η προκαταβολή φόρου του 2022 για τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, ενώ στο 70% μειώνεται για τις επιχειρήσεις.

Από τον προσδιορισμό του πραγματικού εισοδήματος εξαιρούνται φέτος τα έκτακτα εισοδήματα που καταβλήθηκαν για να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της πανδημίας.

Ασφάλιση & Εργασία

Αυξήσεις και αναδρομικά

Το δίμηνο Ιουνίου - Ιουλίου οι πληρωμές στους συνταξιούχους

Οι ημερομηνίες καταβολής και τα ποσά που θα πάρουν όσοι έχουν πάνω από 30 συντάξιμα έτη

ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑΚΗ

Το δίμηνο Ιουνίου - Ιουλίου θα δοθούν οριστικά οι αυξήσεις και τα αναδρομικά στους εργαζόμενους με άνω τα 30 συντάξιμα έτη. Το τελικό χρονοδιάγραμμα των πληρωμών κλειδώσε από τον ΕΦΚΑ και έχει ως εξής:

■ Με τις συντάξεις του Ιουλίου (τέλος Ιουνίου) να πάρουν τις αυξήσεις και τα αναδρομικά οι νέοι συνταξιούχοι που αποκόμισαν με διατάξεις του νόμου Κατρούγκαλου από 13/5/2016.
■ Θα ακολουθήσουν οι παλαιότεροι (προ νόμου Κατρούγκαλου), για τους οποίους οι αυξήσεις και τα αναδρομικά θα πληρωθούν με τη σύνταξη Αυγούστου (τέλη Ιουλίου).

ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ. Επειδή πάντως επικρατεί σύγχυση για τις αυξήσεις και τα αναδρομικά των παλιών συνταξιούχων (πριν από το 2016 με 30 και άνω συντάξιμα έτη), θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι παλαιοί συνταξιούχοι οι οποίοι θα λάβουν αυξήσεις εκτιμώμενα σε περίπου 150.000 άτομα. Αυτοί θα λάβουν τα 2/5 της αύξησης που δικαιούνται, η οποία κυμαίνεται από 30 έως 50 ευρώ μεσοσταθμικά. Η κατηγορία αυτή χωρίζεται σε περίπου 50.000 συνταξιούχους για τους οποίους ο επανυπολογισμός έβγαλε μικρή θετική προσωπική διαφορά και οι οποίοι με τους νέους συντελεστές αναπλήρωσης «ισοφαρίζουν» την προσωπική διαφορά και κερδίζουν αύξηση κατά μέσον όρο της τάξεως των 30 ευρώ, σε 5 ετίσιες δόσεις έως το 2024. Και σε περίπου 100.000 συνταξιούχους που έλαβαν αύξηση από 1/1/2019 γιατί είχαν αρνητική προσωπική διαφορά με βάση τον νόμο Κατρούγκαλου. Στην πράξη, οι συγκεκριμένοι δικαιούνται και νέα αύξηση κοντά στα 40-50 ευρώ, η οποία επίσης θα δοθεί σε 5 ετίσιες δόσεις έως το 2024.

ΟΙ ΝΕΟΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ. Αντίθετα οι νέοι συνταξιούχοι, που έχουν συνταξιοδοτηθεί εξ αρχής με τον νόμο Κατρούγκαλου, καθώς υπέβαλλαν αίτηση από 13 Μαΐου 2016 και μετά δικαιούνται εξαρχής το 100% της αύξησης μαζί με τα αναδρομικά από το 1/10/2019. Παράλληλα επισημαίνεται ότι τριπλό κέρδος έχουν οι συνταξιούχοι που εργαζόταν (νόμος Βρούτση) αφού εκτός τη μείωση της ποινής (πέναλι) στη σύνταξή τους (από το 60% στο 30%), θα έχουν προσαύξηση της σύνταξής τους για όσο χρόνο απασχολούνταν ενώ άρχισαν να λαμβάνουν και τα αναδρομικά μαζί με την αύξηση της σύνταξής τους.

Επισημαίνεται ότι:
1 Από τα 30 έτη και 1 μήνα ως τα 33 έτη οι αυξήσεις που θα έχουν οι ανταποδοτικές συντάξεις κυμαίνονται από 0,2% ως 5,5%.

2 Από τα 33 έτη και 1 μήνα ως τα 36 έτη οι αυξήσεις για τις ανταποδοτικές συντάξεις κυμαίνονται από 5,7% ως 12,5%.

3 Από τα 36 έτη και 1 μήνα ως τα 39 έτη οι ανταποδοτικές συντάξεις έχουν αύξηση από 12,6% ως 16,3%.

4 Από τα 39 έτη και 1 μήνα ως τα 40 έτη οι ανταποδοτικές συντάξεις έχουν αύξηση από 16,4% ως 16,85%.

5 Μετά τα 40 έτη η απόδοση των νέων συντελεστών αρχίζει να φθίνει. Από τα 40 έτη και 1 μήνα ως τα 42 έτη η αύξηση κατεβαίνει από το 16,5% στο 9%. Από τα 42 έτη και 1 μήνα ως τα 44 έτη οι αυξήσεις περιορίζονται σε ποσοστά μεταξύ 8,7% ως 2,4%, ενώ από τα 45 έτη και μετά συμφέρει η σύνταξη με τα παλιά ποσοστά γιατί η απόδοση των νέων συντελεστών μηδενίζεται.

ΜΕΙΚΤΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΥΞΗΣΗ (ΣΕ ΕΥΡΩ) ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΝΕΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗΣ ΓΙΑ 35 ΕΩΣ 40 ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Σύνολο αναδρομικών από Οκτώβριο του 2019 έως τον Ιούνιο του 2021

Συντάξιμες αποδοχές	Αύξηση για...						Σύνολο αναδρομικών από Οκτώβριο του 2019 έως τον Ιούνιο του 2021
	35 έτη	36 έτη	37 έτη	38 έτη	39 έτη	40 έτη	
700	25	31	36	41	47	50	525 -1.050
800	28	35	41	47	53	58	588 -1.218
900	32	40	46	53	60	65	672-1.365
1.000	35	44	52	59	67	72	735-1.512
1.100	39	49	57	65	73	79	819-1.659
1.200	42	53	62	71	80	87	882-1.827
1.300	46	57	67	77	87	94	966-1.974
1.400	49	62	72	82	93	100	1.029-2.100
1.500	53	66	77	87	100	108	1.113-2.268
1.600	56	71	83	95	107	115	1.176-2.415
1.700	60	75	88	100	113	123	1.260-2.583
1.800	63	79	93	106	120	130	1.323-2.730
1.900	67	84	98	112	127	137	1.407 -2.877
2.000	70	88	103	118	133	144	1.470-3.024
2.100	74	92	108	124	140	151	1.544-3.171

ΤΑ ΝΕΑ ΠΟΣΟΣΤΑ είναι αυξημένα σε σύγκριση με τον νόμο Κατρούγκαλου από τα 30 ως και τα 44 έτη ασφάλισης και δίνουν υψηλότερες συντάξεις σε παλαιούς και νέους συνταξιούχους. Από τα 45 έτη και άνω τα νέα ποσοστά είναι μικρότερα από αυτά που προέκυπταν με τον προηγούμενο νόμο, αλλά η επίπτωση των μικρότερων ποσοστών δεν θα επιφέρει καμία μείωση στις παλιές συντάξεις, αφενός γιατί στον επανυπολογισμό όσοι έχουν πάνω από 45 έτη θα διατηρήσουν την ίδια σύνταξη ακόμη κι αν τα νέα ποσοστά τη βγάλουν μικρότερη, και αφετέρου διότι οι «νεοσυνταξιούχοι», με αίτηση από 1ης/10/2019 και μετά, μπορούν να επιλέξουν την έξοδό τους στη ζώνη μεταξύ 35 και 40 ετών παίρνοντας το

«φιλέτο» των αυξήσεων. Αν χρειαστεί να παρατείνουν τη συνταξιοδότησή τους μετά την 40ετία, τότε πάλι θα έχουν κέρδος ως τα 44 χρόνια ασφάλισης, ενώ σε ελάχιστες περιπτώσεις θα βγουν συντάξεις με χρόνο πέραν των 45 ετών, γιατί η συντριπτική πλειονότητα θα συνταξιοδοτείται από το 2022 και μετά σε ηλικία 62 ετών με 40 χρόνια ασφάλισης. Αναφορικά με τους συνταξιούχους -παράλληλα εργαζόμενους η διαδικασία της καταβολής των αυξήσεων και των αναδρομικών έχει ήδη ξεκινήσει εδώ και δυο μήνες. Για όσους δεν έχει ολοκληρωθεί αυτό θα γίνει μέχρι τέλος Μαΐου (με τις συντάξεις Ιουνίου). Υπάρχει μια μικρή πιθανότητα κάποιου να δουν αυξήσεις και αναδρομικά τέλος Ιουνίου.

Σωσίβιο τα πλασματικά έτη για π

Αναλυτικός οδηγός για χιλιάδες ασφαλισμένους που μπορούν όχι μόνο να βγουν νωρίτερα στη σύνταξη, αλλά και να αυξήσουν το τελικό ποσό που θα πάρουν

ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΓΕΩΡΓΑΚΗ

«Λύτρωση» για χιλιάδες ασφαλισμένους αποτελούν τα πλασματικά έτη ασφάλισης ενόψει και των δυσμενών αλλαγών στα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης από το 2022. Μέχρι το 2022 (και με τη χρήση των πλασματικών ετών) υπάρχουν δυνατότητες για ευνοϊκότερα όρια ηλικίας εφόσον έχουν κατοχυρωθεί κάποια συνταξιοδοτικά και ασφαλιστικά δικαιώματα.

Αυτό σημαίνει ότι όποιος από τους ασφαλισμένους κατοχυρώνει το νέο μεταβατικό όριο ηλικίας που του αντιστοιχεί με βάση το ημερολογιακό έτος κατά το οποίο συμπληρώνει αθροιστικά το παλιό όριο ηλικίας και τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης, περιλαμβανομένου και του πλασματικού χρόνου που θα αναγνωρίσει έως τότε, μπορεί να πάρει σύνταξη οποτεδήποτε συμπληρώσει το κατοχυρωθέν αυτό μεταβατικό όριο ηλικίας.

Η αναγνώριση και η εξαγορά πλασματικών ετών ασφάλισης που προβλέπεται από τη νομοθεσία αποτελεί μια επιλογή για να μπορέσει κάποιος όχι μόνο να βγει νωρίτερα στη σύνταξη, αλλά και να αυξήσει το ποσό της σύνταξης που θα πάρει. Οι πλασματικοί χρόνοι που αναγνωρίζονται με εξαγορά συνυπολογίζονται για την αύξηση της ανταποδοτικής (επηρεάζουν τα ποσοστά αναπλήρωσης αλλά και το ύψος των συντάξιμων αποδοχών) και για τη διαμόρφωση της εθνικής σύνταξης (σε περίπτωση που αφορούν έτη ασφάλισης μεταξύ 15 και 20 ετών). Οι χρόνοι χωρίς εξαγορά αφορούν μόνο τη συμπλήρωση του απαιτούμενου για τη συνταξιοδότηση χρόνου ασφάλισης.

ΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ. Επισημαίνεται ότι η υποβολή αιτημάτων για εξαγορά πλασματικών ετών αποβαίνει με ιδιαίτερο όφελος για τις εξής κατηγορίες:

- Γονείς ανήλικων στο Δημόσιο που με τη χρήση αυτών θεμελιώνουν αναδρομικά το 2010, το 2011 ή το 2012.
- Μπότερες ανήλικων στο ΙΚΑ που συμπληρώνουν με την εξαγορά 5.500 ημέρες αναδρομικά το 2010 ή το 2011 για τη θεμελίωση του δικαιώματος.
- Μπότερες ανήλικων σε ΔΕΚΟ - τράπεζες που συμπληρώνουν αναδρομικά 25ετία το 2011 ή το 2012.
- Άνδρες δημόσιοι υπάλληλοι για τη συμπλήρωση 35ετίας.
- Άνδρες ασφαλισμένοι σε ΙΚΑ και ΟΑ-ΕΕ που με την εξαγορά συμπληρώνουν 35ετία (10.500 ημέρες ασφάλισης) έως τις 31/12/2012.
- Ασφαλισμένοι σε ΕΤΑΑ ή ΟΑΕΕ για τη συμπλήρωση 35ετίας αναδρομικά το 2011 ή το 2012.
- Ασφαλισμένοι όλων των Ταμείων που συμπληρώνουν 40ετία με την εξαγορά.
- Αγρότες που μπορούν να «μεταφέρουν» χρόνια από τον κλάδο πρόσθετης στον κλάδο κύριας ασφάλισης εξαγοράζοντας τις οφειλές τους και κερδίζοντας έως και 10 χρόνια ασφάλισης.

Η επιλογή των πλασματικών είναι συμφέρουσα κυρίως για όσους συμπληρώνουν με τα πλασματικά πλήρη 40ετία ασφάλισης και με ταυτόχρονη συμπλήρωση του 62ου έτους συνταξιοδοτούνται, όπως επίσης και για γονείς σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα που θεμελιώνουν αναδρομικά με ανήλικο και διατάξεις του 2011 και του 2012, ώστε

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΩΝ ΕΤΩΝ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΧΡΟΝΟΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
■ Στρατιωτική Θητεία		Όλος ο χρόνος υπηρεσίας
■ Γονική άδεια ανατροφής		Όλος ο χρόνος άδειας
■ Επιδότηση ασθενείας		Ως 300 ημέρες
■ Τακτική ανεργία ΟΑΕΔ		Ως 300 ημέρες
■ Εκπαιδευτική άδεια άνευ αποδοχών		Ως 2 έτη
■ Χρόνος σπουδών		Προγραμμα σπουδών σχολής
■ Κενά διαστήματα ανεργίας		Όλος ο χρόνος
■ Χρόνος κύησης και λοχείας		Όλος ο χρόνος
■ Χρόνος ανεργίας		Όλος ο χρόνος
■ Πλασματικός χρόνος τέκνων		Μέχρι 5 έτη (1ο παιδί 1, 2ο παιδί 2, 3ο παιδί 3)
■ Χρόνος μαθητείας (Stage)		Μέχρι 2 έτη
■ Χρόνος έναρξης πριν από την εγγραφή στον ΟΑΕΕ		Μέχρι 5 έτη

20% το 2020 το κόστος αγοράς των πλασματικών ετών για τους δημοσίους υπαλλήλους, όπως ισχύει και για τους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα

2% θα είναι η προβλεπόμενη έκπτωση για κάθε χρόνο εξαγοράς, αν και εφόσον πληρωθεί όλο το ποσό εφάπαξ

25% της σύνταξης παρακρατείται από ΕΦΚΑ κάθε μήνα, εξοφληθούν τα σπ. αν ο εργαζόμενος να μην πληρώσει

ΔΗΜΟΣΙΟ: Τα όρια ηλικίας για πλήρη σύνταξη

Με 37 έτη (από 1/1/1983 στο Δημόσιο και 25ετία ως το 2010)	Πότε συμπληρώνονται 37 έτη	Όριο ηλικίας συνταξιοδότησης
	Το 2021	61,2
	Από 2022	62 με 40 χρόνια
Με 35 έτη (τα 25 ως το 2010) και με 36 έτη (τα 25 το 2011)	35 ή 36 έτη και ηλικία 58	Όριο ηλικίας συνταξιοδότησης
	Το 2021	61,6
	Από 2022	62
Γονείς με 25ετία το 2011 και ανήλικο (πρόσληψη από 1/1/1983 ως 31/12/1992)	Ηλικία 52 ετών	Όριο ηλικίας συνταξιοδότησης
	Το 2021	65,3
	Το 2022	67
Γονείς με 25ετία το 2012 και ανήλικο (πρόσληψη από 1/1/1983 ως 31/12/1992)	Ηλικία 55 ετών	Όριο ηλικίας συνταξιοδότησης
	Το 2021	65,6
	Το 2022	67

ΤΑ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΓΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

Κατηγορίες-προϋποθέσεις	Ηλικία συνταξιοδότησης
Άνδρες με 25ετία το 2010	62
Γυναίκες με 25ετία το 2010	55
Άνδρες - γυναίκες με 25ετία το 2011	56
Άνδρες - γυναίκες με 25ετία το 2012	58

ΤΑ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΥΝΟΗΜΕΝΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

Οι 120.000 ασφαλισμένοι

Περίπου 120.000 ασφαλισμένοι μπορούν να αποχωρήσουν πρόωρα και μετά το 2022, που εκτνεται το μεταβατικό διάστημα της ισχύουσας νομοθεσίας. Πρόκειται κυρίως για παλαιούς ασφαλισμένους πριν από το 1983 - έχουν ήδη κατοχυρώσει μετά το 2015 ή κατοχυρώνουν το 2021 δικαίωμα, ώστε να συνταξιοδοτηθούν σε ηλικία πριν από τα 62 ή πριν από τα 67, την οποία όμως συμπληρώνουν μετά το 2022.

Σημειώνεται ότι από το 2022 και μετά το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης αναπροσαρμόζεται - υπό προϋποθέσεις - στα 67 έτη με 15 έτη ασφάλισης και στα 62 με 40 έτη ασφάλισης.

Στην ομάδα των 120.000 ασφαλισμένων οι οποίοι γλιτώνουν τις ανατροπές από το νέο έτος συμπεριλαμβάνονται: μπότερες ανήλικων στον ιδιωτικό τομέα, γονείς στο Δημόσιο, ασφαλισμένοι με 35ετίες στο Δημόσιο και ΔΕΚΟ - Τράπεζες κ.α. που «πάνουν» τα μεταβατικά όρια ηλικίας σύμφωνα με τους πίνακες του νόμου 4336 του 2015, ώστε να φύγουν πριν από τα 62 ή τα 67.

ΤΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ. Χαρακτηριστικά είναι τα παρακάτω παραδείγματα:

■ Μπότερα ανήλικου με 5.500 έσοδημα (το 2012) στον ιδιωτικό τομέα, η οποία ήταν 52 ετών το 2017, έχει το δικαίωμα να συνταξιοδοτηθεί στα 58 και 5 μήνες. Το όριο ηλικίας της συμπληρώνεται το 2023, δηλαδή μετά την 1η Ιανουαρίου 2022. Επομένως διατηρεί το δικαίωμά της να βγει στη σύνταξη πριν από τα 62.

■ Ασφαλισμένη με 5.500 έσοδημα, που ήταν 52 ετών το 2018, έχει δικαίωμα να συνταξιοδοτηθεί σε ηλικία 60 ετών και 2 μηνών. Το όριο της συμπληρώνεται το 2026.

■ Ασφαλισμένος του Δημοσίου που έχει συμπληρώσει 25ετία το 2010 και 35ετία φέτος, το 2020 σε ηλικία 58 ετών έχει δικαίωμα να συνταξιοδοτηθεί με πλήρη σύνταξη σε ηλικία 61 ετών, το 2023. Επομένως διατηρεί το δικαίωμά του να βγει σε πλήρη σύνταξη πριν από τα 62 και μετά το 2022.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ. Σύμφωνα με τις διευκρινίσεις που δίνει στα «ΝΕΑ» ο αρμόδιος

Πρόωρη συνταξιοδότηση

συμπληρώνοντας τα αντίστοιχα όρια ηλικίας εντός του 2019 να αποχωρήσουν.

ΟΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ. Τα πλασματικά αφορούν κυρίως όσους μπορούν με τα επιπλέον χρόνια να θεμελιώσουν δικαίωμα συνταξιοδότησης αναδρομικά με διατάξεις του 2010, του 2011 και του 2012, ώστε συμπληρώνοντας τα αντίστοιχα όρια ηλικίας να αποχωρήσουν. Προσοχή χρειάζεται για τους ασφαλισμένους του ιδιωτικού τομέα αφού η χρήση των πλασματικών πρέπει να συνδυάζεται θεμελίωση και προσαύξηση της σύνταξης. Η αναγνώριση δεν μπορεί να γίνει μόνο για προσαύξηση της σύνταξης και στην περίπτωση αυτή, δηλαδή αν δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για θεμελίωση, τα χρήματα που έχουν καταβληθεί για αναγνώριση πλασματικών χάνονται και δεν επιστρέφονται. Αντίθετα, για τους ασφαλισμένους του Δημοσίου μπορεί η εξαγορά να γίνει μόνο για προσαύξηση της σύνταξης και ειδικά στις περιπτώσεις των τριτέκνων είναι μια επιλογή που θεωρείται ιδιαίτερα συμφέρουσα.

Για τους δημόσιους υπαλλήλους από την 1η Ιανουαρίου 2020 και μετά το κόστος εξαγοράς πλασματικών ετών διαμορφώθηκε με βάση το 20% των συντάξιμων αποδοκών. Αυτό σημαίνει ότι φέτος η απαιτούμενη δαπάνη για πλασματικό χρόνο ασφάλισης είναι προσαυξημένη κατά 3,34 ποσοστιαίες μονάδες ή κατά 19,97% σε σχέση με όσα ίσχυαν έως το τέλος του 2019.

Οι πιο συννηθισμένες περιπτώσεις αναγνώρισης είναι οι εξής:

- Στρατιωτική θητεία ασφαλισμένου.
- Γονική άδεια.

- Εκπαιδευτική άδεια.
- Χρόνος σπουδών.
- Αναγνώριση τέκνων.
- Κενός χρόνος

Υπογραμμίζεται ότι η επιτροπή Πισσαριδίδη έθεσε θέμα για τις πρόωρες συνταξιοδοτήσεις δείχνοντας τα πλασματικά έτη. Αναζητώντας τρόπους περιορισμού της πρόωρης συνταξιοδότησης η επιτροπή εντόπισε ότι γίνεται υπερβολική χρήση της αναγνώρισης πλασματικών χρόνων ασφάλισης προκειμένου ο ασφαλισμένος να βρεθεί νωρίτερα στην έξοδο προς τη σύνταξη και ζήτησε τον «εξορθολογισμό» των κανόνων.

Αυτό σημαίνει, σύμφωνα με τους ειδικούς, είτε περιορισμό της δυνατότητας αναγνώρισης πλασματικών ετών είτε αύξηση του κόστους της αναγνώρισης. Σήμερα ο ασφαλισμένος μπορεί να αναγνωρίσει έως 7 πλασματικά έτη στον ιδιωτικό και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και έως 12 έτη στον δημόσιο τομέα λόγω σπουδών, παιδιών, στρατού, ασθένειας, ανεργίας κ.λπ. Η πολυπληθέστερη κατηγορία που εξαγοράζει έτη ασφάλισης είναι οι ασφαλισμένοι που θέλουν να συμπληρώσουν 40 έτη ασφάλισης και να αποχωρήσουν στα 62. Ακολουθούν οι ασφαλισμένοι που θέλουν με την εξαγορά ετών να συμπληρώσουν 25ετία τα έτη 2010, 2011 και 2012 προκειμένου να βγουν νωρίτερα στη σύνταξη με τα μεταβατικά όρια ηλικίας. Ωστόσο τα πλασματικά χρόνια κοστίζουν ήδη ακριβά (20% επί των συντάξιμων αποδοκών) για όσους αμφισβητούν με μεσαίους και υψηλούς μισθούς.

Εξαγορά	Εξαγορά
Χωρίς εξαγορά Μόνο ασφαλισμένοι ιδιωτικού τομέα	
Εξαγορά	Εξαγορά
Χωρίς εξαγορά	Χωρίς εξαγορά
Εξαγορά	Εξαγορά
Εξαγορά	Εξαγορά
Εξαγορά	Εξαγορά

55 ετών μπορούν να πάρουν μειωμένη σύνταξη γυναίκες που έχουν γεννηθεί το 1964 και συμπλήρωσαν 25 ετία το 2010

Οι που γλιτώνουν τις ανατροπές

υφυπουργός Εργασίας Πάνος Τσακλόγλου «για τους ασφαλισμένους που κατά τη μεταβατική περίοδο από 19/8/2015 έως 31/12/2021 συμπληρώνουν τόσο τον θεμελιωτικό χρόνο ασφάλισης όσο και τα παλαιά όρια ηλικίας, δηλαδή αυτά που ίσχυαν μέχρι 18/8/2015, προβλέφθηκαν νέα μεταβατικά όρια ηλικίας». Ο καθένας από αυτούς τους ασφαλισμένους, προσθέτει ο Π. Τσακλόγλου, κατοχυρώνει το νέο μεταβατικό όριο ηλικίας που του αντιστοιχεί με βάση το ημερολογιακό έτος κατά το οποίο συμπληρώνει αθροιστικά το παλαιό όριο ηλικίας και τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης, περιλαμβανομένου και του πλασματικού χρόνου που θα αναγνωρίσει έως τότε, και μπορεί να πάρει σύνταξη οποτεδήποτε συμπληρώσει το κατοχυρωθέν αυτό μεταβατικό όριο ηλικίας.

Επισημαίνεται ότι:

Στο Δημόσιο το δικαίωμα συνταξιοδότησης θεμελιώνεται με 25ετία, 35ετία, 36ετία ή 37ετία έως το 2021, ενώ από το 2022 τα έτη αυξάνονται στα 40 και

το όριο ηλικίας ανεβαίνει στα 62. Επισημαίνεται ότι η βασική θεμελιωτική προϋπόθεση είναι η 25ετία και πρέπει να συμπληρώνεται για όλους ανεξαιρέτως τους παλαιούς έως το 1992 ασφαλισμένους έως το 2012. Για 25ετία που θα συμπληρωθεί από 1ης/1/2013 και μετά (παλαιού ή νέου μετά το 1993 ασφαλισμένου) το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης είναι το 67ο έτος για πλήρη σύνταξη με 25ετία ή το 62ο έτος με 40ετία και το 62ο για μειωμένη σύνταξη.

Στο πρώην ΙΚΑ η έξοδος για σύνταξη προϋποθέτει να έχουν οι παλαιοί ασφαλισμένοι 35 έτη έως το 2012 και οι μύτερες με ανώτικο 5.500 ένοσημα έως το 2012 για να κατοχυρώσουν πλήρη ή μειωμένη σύνταξη.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΙΣΣΑΡΙΔΗ. Υπογραμμίζεται ότι η ανησυχία για το φρόνο στις πρόωρες συνταξιοδοτήσεις που ισχύουν, ως μεταβατικό καθεστώς, εντάθηκε από την έκθεση της Επιτροπής Πισσαριδίδη όπου αναφέρεται ότι

«κρίζει ιδιαίτερης προσοχής» και επισημαίνει ότι «έως το 2022, οι επιλογές πρόωρης συνταξιοδότησης θα έχουν καταργηθεί και θα ισχύει μια γενική ηλικία συνταξιοδότησης των 67 ετών» ή των 62 ετών με εισφορές 40 ετών. Οι σοφοί της Επιτροπής Πισσαριδίδη ζητούν να αυξηθούν τα χρόνια εντός της εργασίας προκειμένου να μειωθούν οι συνταξιοδοτικές δαπάνες αλλά και να διευρυνθεί η οικονομική δραστηριότητα. Στο στόχαστρο της επιτροπής μπαίνουν κυρίως οι γυναίκες άνω των 55 οι οποίες έχουν ισχυρή συμμετοχή στην αγορά εργασίας, καθώς μπορούν ακόμα να συνταξιοδοτηθούν με τα μεταβατικά όρια ηλικίας. Μάλιστα οι σοφοί της επιτροπής «κουνούν το δάχτυλο» στις μελλοντικές κυβερνήσεις ότι για κανέναν λόγο δεν πρέπει να επανεισγάγουν εξαιρέσεις από τους καθολικούς κανόνες συνταξιοδότησης που είναι το 67ο ή το 62ο με 40 χρόνια ασφάλισης, με δεδομένη τη δυσμενή εξέλιξη των δημογραφικών μεγεθών.

ΗΛΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΑΚΗΣ

Το νέο επικουρικό σύστημα

Από τις πληροφορίες που έχουμε, φαίνεται ότι πολύ σύντομα, μετά τη νομοθέτηση των εργασιακών σχέσεων με νομοσχέδιο που σύντομα θα κατατεθεί, θα κατατεθεί και το νομοσχέδιο για τη μεταρρύθμιση της επικουρικής ασφάλισης και την ίδρυση Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης, που θα λειτουργεί με αμιγώς κεφαλαιοοικονομικό σύστημα.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αυτό θα αποτελεί μια σημαντική αλλαγή στο ασφαλιστικό μας σύστημα, αφού πλέον στον τομέα της επικουρικής ασφάλισης θα έχουμε εισαγωγή ενός νέου συστήματος, του κεφαλαιοοικονομικού. Υπενθυμίζω ότι στην επικουρική ασφάλιση ήδη λειτουργούσε τα τελευταία χρόνια σύστημα νοπτικής κεφαλαιοποίησης, δηλαδή η επικουρική ασφάλιση είχε αχάσει να απομακρύνεται από το διανεμητικό σύστημα, το οποίο ήταν επί σειρά ετών το ισχύον, τόσο στην κύρια όσο και στην επικουρική ασφάλιση.

Είναι γεγονός ότι το ύψος των επικουρικών συντάξεων με το ισχύον σύστημα έχει μειωθεί υπέρμετρα, ιδίως στις περιπτώσεις που ο ασφαλισμένος δεν έχει ούτε υψηλές συντάξιμες αποδοχές ούτε εκτεταμένο ασφαλιστικό βίο. Σε σημαντικό αριθμό συνταξιούχων πλέον, το ποσό επικουρικής που τους απονέμεται δεν υπερβαίνει τα 100 ευρώ, σε αρκετές δε περιπτώσεις κυμαίνεται από 60 έως 80 ευρώ.

Οι εμπνευστές του κεφαλαιοοικονομικού συστήματος υποσχεθούν και προβλέπουν σε υψηλότερα ποσά επικουρικών συντάξεων, μετά την εισαγωγή και λειτουργία του νέου συστήματος, κάτι που αναμφίβολα είναι ζητούμενο πλέον στην επικουρική σύνταξη. Σε κάθε περίπτωση, για να μορφώσουμε άποψη, θα πρέπει να έχουμε το κείμενο των νομοθετικών ρυθμίσεων που, όπως αναφέραμε, σύντομα θα δημοσιοποιηθούν. Εκείνο το οποίο μέχρι τώρα γνωρίζουμε από τις υποχρηστικές αναφορές είναι ότι αυτό θα αφορά όλους όσοι ξεκινούν ασφάλιση από 1-1-2022, είτε ως μισθωτοί είτε ως αυτοαπασχολούμενοι, που υποχρεωτικά θα εντάσσονται στο νέο σύστημα. Προαιρετικά θα μπορούν να ενταχθούν όσοι δεν έχουν υπερβεί την ηλικία των 35 ετών, οι οποίοι είτε υπήγοντο είτε όχι σε επικουρική ασφάλιση. Επίσης ότι ο κάθε ασφαλισμένος θα διαθέτει έναν «ασφαλιστικό κουμπαρά» στον οποίο θα σωρεύονται οι εισφορές που θα καταβάλλει αυτός ή ο εργοδότης του, με βάση τον οποίο θα υπολογίζεται και η σύνταξή του. Το νέο σύστημα δεν θα θίγει και δεν θα επηρεάζει τους παλαιούς συνταξιούχους επικουρικής, που θα εξακολουθούν κανονικά να παίρνουν τη σύνταξή τους, χωρίς καμία μείωση. Τέλος, ότι ο κάθε ασφαλισμένος θα μπορεί να επιλέγει πρόγραμμα αξιοποίησης των εισφορών που συγκεντρώνονται στον κουμπαρά του.

Εύλογα βέβαια τίθενται δύο ερωτήματα. Το πρώτο είναι αν ακόμη και για κάποιον που υποθέτει το κεφαλαιοοικονομικό σύστημα αυτή η περίοδος, που η οικονομία της χώρας περνά και θα περνά δύσκολες ώρες, λόγω της πανδημίας, είναι η κατάλληλη περίοδος για να προχωρήσει το ασφαλιστικό μας σύστημα σε μια τέτοια αλλαγή. Το δεύτερο είναι αυτό που έχει ήδη τεθεί στον δημόσιο διάλογο. Δηλαδή πώς θα χρηματοδοτείται το σύστημα, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στους παλιούς συνταξιούχους επικουρικής, αφού οι εισφορές των εν ενεργεία θα καταλήγουν σε κουμπαρά και όχι στις συντάξεις των σημερινών συνταξιούχων. Πιστεύουμε ότι η δημοσιοποίηση των ρυθμίσεων θα δώσει απαντήσεις, ποσοτικές ή μη, στο δεύτερο ερώτημα. Οσον αφορά το πρώτο, βεβαίως το μέλλον θα δείξει την ορθότητα της επιλογής του χρόνου και όχι μόνον.

Ο Δημήτρης Μπούραλος είναι εργατολόγος

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑΛΟΥ